

Khi chính quyền “coi dân như kẻ thù”

Võ Thị Hào

Nhà văn Võ Thị Hào lưu ý về tệ nạn mà bà gọi là "côn đồ tập thể" và "nô lệ hóa dân" đang hình thành và lan rộng trong xã hội Việt Nam.

Ngày 10/2/2012, nhiều người dân vui mừng vì Thủ tướng Chính phủ đã đích thân chỉ đạo xử lý vụ cưỡng đoạt đất đai trái pháp luật, xâm hại tài sản công dân của chính quyền địa phương đối với gia đình anh Đoàn Văn Vươn tại huyện Tiên Lãng - Hải Phòng.

Sự ra tay trực tiếp của Thủ tướng đã khiến cho những vị đại diện Đảng và chính quyền từ cấp thành phố tới huyện xã tại Hải Phòng phải thừa nhận một phần sự thật, hết loanh quanh trí trá đổ tội cho người dân đã “bức xúc mà tự phá nhà Đoàn Văn Vươn...”.

Nhưng liệu có nên để Thủ tướng phải "nhọc công" đến mức hai lần chỉ thị, phải thân hành “nhúng tay”, trong khi Việt Nam có quy định rõ ràng trong Luật? Khi dưới tay Thủ tướng là cả một bộ máy từ Đảng tới chính quyền, tới Quốc hội, tới các đoàn thể, các hội ngành dọc ngành ngang đồ sộ, ngày ngày hưởng "lộc dân lộc nước?"

Điều gì đã khiến những người có trách nhiệm im lặng trong cả tháng trời trước công luận?

Cuối cùng một số những nhân sĩ và nhà báo, một số quan chức về hưu cùng người dân có lương tâm phải “liều chết” vượt rào, vượt tường lửa, vượt nỗi đe dọa tù đày của nhà cầm quyền mà nêu rõ vấn đề.

Tình trạng gây công phẫn đến nỗi cả Đại tướng Lê Đức Anh dù nghỉ hưu đã lâu, tuổi cao sức yếu, cũng phải lên tiếng trước thôi thúc lương tâm: “... cái sai thứ tư là chính quyền cố tình vi phạm luật pháp, dồn người dân vào chân tường, làm họ uất ức đến mức phải chống lại,” như Báo Người Lao động và Vietnamnet đưa tin từ ngày 16/1/2012.

Và cũng đúng như ông Vũ Quốc Hùng, nguyên Phó chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Trung ương Đảng khóa 9, trên Báo Pháp luật TPHCM số hôm 10/2/2012 nhận định:

"Không đời thừa nào, vụ việc chấn động như thế mà thủ tướng phải hai lần có ý kiến, các cấp, các ngành mới bắt đầu lập cập xử lý. Chỉ 24 tiếng đồng hồ sau vụ nổ súng, thường vụ thành ủy Hải phòng, với bộ máy tham mưu đồ sộ như thế, hoàn toàn có thể thấy được đúng sai và có giải pháp xử lý chứ không phải đợi đến khi Thủ tướng có ý kiến mới xem xét, nhận lỗi."

“Côn đồ tập thể”

Tác giả cho rằng người dân VN vẫn còn tâm lý tự an ủi và trông chờ vào các ý kiến của lãnh đạo từ bên trên là chính.

Khi bị dồn tới bước đường cùng, người dân buộc phải liều chết tự vệ. Cuộc “khởi nghĩa” bảo vệ quyền lợi chính đáng trong phạm vi gia đình của anh Đoàn Văn Vuron, trước bộ máy đàn áp khổng lồ của hệ thống chính quyền địa phương, cũng tương tự một cuộc tự sát.

Bốn anh em Vuron bị Tòa án mau mắn bồi thêm nhát dao cuối cùng, quy từ tội chống người thi hành công vụ sang tội giết người, một tội danh chắc sẽ phải tốn nhiều giấy mực, tranh luận trước Tòa, nếu ở một quốc gia mà tư pháp được thực sự độc lập!

Có quá nhiều minh chứng tại nhiều nơi ở trong nước, không chỉ dừng lại ở các vụ cưỡng đoạt đất đai, tài sản đầy oan sai của dân, vốn được tung đầy hình ảnh, bằng chứng trên Internet, YouTube, hay trên các tập hồ sơ đòi công lý nằm trên tay các công dân chống tham nhũng như bà Lê Hiền Đức..., qua đó, một bộ phận trong bộ máy chính quyền địa phương được thấy thay vì bảo vệ dân, đã đang hành xử với dân như những kẻ thù phải triệt hạ.

Qua sự chứng minh của công luận như trong vụ Tiên Lãng, có thể thấy đây là thí dụ điển hình về sự triệt hạ có tổ chức, được bật đèn xanh, được cho phép của cấp lãnh đạo và cấp Đảng từ thành phố xuống xã. Tính chất chính quy về đàn áp trong vụ án này thể hiện rõ: có chỉ huy từ thành phố, huyện, xã, trực tiếp là ông huyện ủy viên kiêm bí thư đảng ủy xã và ông chủ tịch UBND xã Vinh Quang.

"Một bộ phận trong bộ máy chính quyền địa phương được thấy thay vì bảo vệ dân, đã đang hành xử với dân như những kẻ thù phải triệt hạ"

Bộ máy này huy động cả trăm người, trong đó có công an và bộ đội trang bị vũ khí, lại dùng xe ủi đến phá nhà anh Vuron, lấy mái nhà lợp tôn của anh mang về nhà Phó trưởng công an xã, theo cáo buộc trên truyền thông trong nước. Họ đã phá căn nhà hai tầng của anh Vuron nhưng ông Giám đốc Sở Công an TP Hải Phòng nói rằng đó chỉ là một cái "chòi."

Tệ hơn nữa, khi để xảy ra hậu quả nặng nề, Thủ tướng chỉ đạo phải làm rõ trách nhiệm, thì ngay trước công luận, họ lại cùng nhau đổ tội cho dân, đổi trắng thay đen. Ông Đỗ Trung Thoại- Phó Chủ tịch UBNDTP Hải phòng đã trở nên "nổi tiếng" khắp nơi khi trả lời báo chí nói rằng vụ phá nhà anh Vuron là “do dân bức xúc ... cưỡng chế”.

Như thế, thiết nghĩ hệ thống chính trị địa phương còn phạm tội phụ họa và bao che cái sai. Rõ ràng, đã xuất hiện một hiện tượng phổ biến gần đây là có nhiều cán bộ viên chức Đảng và chính quyền sở tại đã chỉ huy hoặc đồng lõa, bao che cho những nhóm lợi ích, đặc lợi, chưa kể nạn sử dụng côn đồ, hành hung, bức hại người dân và sau đó còn cùng nhau che giấu, đối trá, phi tang một cách vô sỉ.

Người ta gọi đó là nạn “côn đồ tập thể”, khi những người có chức quyền, lãnh đạo hùa nhau vào ức hiếp dân. Nguyên nhân nào đã khiến cho họ làm vậy? Vì sao họ coi dân, những người nuôi nấng, làm vinh thân phì gia cho họ, như kẻ thù phải triệt hạ?

"Nô lệ hóa dân"

Tác giả cho rằng tâm lý giữ chữ "nhân" đang là một điểm yếu trong nhân cách người dân VN, khác xa với kiểu hành động trong vụ việc Tiên Lãng của ông Đoàn Văn Vuron.

Một trong các nguyên nhân phải kể đến đầu tiên đó là sự coi thường pháp luật, buông lỏng quản lý vốn rất ít khi bị ngăn chặn và trừng phạt. Cái này là thủ phạm làm hình thành những quan niệm vô đạo và vô sỉ trong nhiều quan chức chính quyền.

Trong hành xử, những người này coi dân như nô lệ. Nô lệ phải gọi dạ bảo vâng, phải thờ chữ "nhân", phải dâng hiến cho họ (quan lại mới) quyền lợi chung riêng và ngay cả tính mạng. Cho sống thì được sống, bắt chết phải chết, không được quyền trái ý họ. Như thế, người dân là công cụ trong tay họ, bị họ cưỡng đoạt quyền tự do ngôn luận và quyền nhân thân.

Im lặng và tuân phục vô điều kiện những ai có quyền lực và có khả năng ức hiếp, cướp đoạt, đã trở thành một nếp ứng xử, được coi là "biết sống", được nâng lên thành một tiêu chí đánh giá người tốt ở Việt Nam ngày nay, sau gần một thế kỷ "cách mạng" và đi theo "con đường chủ nghĩa xã hội."

Quan niệm và cách hành xử ấy không phải ngẫu nhiên mà có. Từ nhiều năm nay, chế độ độc đảng không có được sự cạnh tranh và giám sát tự thân, đã là nguyên nhân quan trọng trong việc lạm quyền mà dân gian vẫn nói tới trong câu "Bộ binh, bộ hộ, bộ hình. Ba bộ đồng tình bóp cổ con tôi," một ví von sâu sắc vẫn còn thời sự ở Việt Nam.

Đó là hành vi móc nối, gắn kết quyền lợi, bao che cho viên chức chính quyền. Điều này ngày càng được củng cố, diễn ra trắng trợn. Chúng được gieo và gặt trên cơ sở tạo ra một nền giáo dục, một nền văn hóa tư tưởng nô lệ hóa, đối trá trên mọi lĩnh vực.

Hậu quả nó là làm bào mòn, dần dà loại ra khỏi hệ thống những người thật thà, có tài, có lương tri. Nó thay thế vào đó vô số kẻ khéo léo mua quyền bán chức, biết nô lệ cho kẻ mạnh, những kẻ my dân, cơ hội, không chỉ nằm trong đảng, chính quyền, mà còn trong cả Quốc Hội. Họ giỏi chà đạp, nô lệ hóa kẻ yếu và lấy đối trá làm tồn tại.

"Nhìn như thế thì tất cả đã góp phần để tạo thành một cái bẫy tâm lý, nhân cách với dân tộc này. Dân thì hèn thêm, quan thì ác thêm. Hậu quả là chẳng tạo ra được một xã hội công dân cho đất nước, mà lại tạo ra một xã hội mang nhiều yếu tố nô lệ"

Thiết nghĩ, đã đang có một sự kết hợp kẻ tục tinh vi trong tuyên truyền giáo hóa giữa tư tưởng nô lệ, ngu dân hóa của đạo Khổng, từ chế độ chiếm hữu nô lệ tới phong kiến, được cố ý kéo dài tới tận ngày nay ở Việt Nam.

Ngay tại thế kỷ 21, điều kỳ lạ xảy ra ở đất nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam là chữ "nhân" nô lệ, phong kiến, lại được rao bán khắp nơi như một tiêu chí của nhân cách Việt Nam.

Người ta giải thích cho nhau rằng chữ nhân được tạo thành bởi dưới là bộ đao và trên là chữ tâm – trái tim nằm trên lưỡi đao. Kẻ đao đức, sống ở đời là phải biết chịu đựng đau đớn. Dẫu trái tim có bị đao cứa nát cũng cứ phải chịu. Luôn luôn người ta khuyên nhau: thôi thì chín bỏ làm mười, thôi thì dĩ hòa vi quý; một sự nhịn chín sự lãn, phải đoàn kết nội bộ, đoàn kết đoàn kết đại đoàn kết...

Cho nên dân chịu đựng quan, cấp dưới chịu đựng cấp trên, chịu đựng 24/7, chịu đựng không giới hạn, chịu để được khen là "thuần", là "cừ ngoan", chịu để được yên trong cảnh nô lệ, chế áp mà vẫn "vui", chịu để mất mồ mất mả tổ tiên, chịu để phải nổ súng, hay tự thiêu, nhà

tan cửa nát... mà cuối cùng vẫn chịu, rồi lại tự an ủi bằng có ý kiến kết luận này, ý kiến kết luận nọ của Thủ tướng hay Tổng Bí thư, để rồi một thời gian... đâu có thể vẫn hoàn đây.

Nhìn như thế thì tất cả đã góp phần để tạo thành một cái bẫy tâm lý, nhân cách với dân tộc này. Dân thì hèn thêm, quan thì ác thêm. Hậu quả là chẳng tạo ra được một xã hội công dân cho đất nước, mà lại tạo ra một xã hội mang nhiều yếu tố nô lệ với một bộ máy tiền hô hậu ủng, bạo lực, không lồ, chế áp mọi mặt từ vật chất tới tinh thần, tư tưởng, tâm linh, tình cảm và nhân cách dân tộc.

Trong điều kiện ấy, sự đòi hỏi của bộ máy đã trượt dốc quá xa. Bộ máy đã trở nên lưu manh hóa và côn đồ hóa ở nhiều bộ phận và trong nhiều trường hợp, đến nỗi người dân và công luận phải nhắc tới những từ từ nhẹ tới nặng như "căn bệnh hệ thống", "bạo lực đỏ", hoặc sự "căm thù"..., không hơn không kém.

"Vũ khí nô lệ"

Nguyên Chủ tịch nước, Đại tướng Lê Đức Anh nói chính quyền phải tránh làm những điều có hại với nhân dân.

Thay vì đánh thức nhân cách và tiềm năng sáng tạo của con người, thay vì chính phủ được dân lập ra chỉ để phục vụ dân, để bảo vệ các quyền tự do cơ bản của con người, cho đến nay, có thể thấy quá nhiều minh chứng ngược lại.

Trong vô số trường hợp, nhiều vị lãnh đạo chính quyền xã hội chủ nghĩa các cấp, hay các "quan lại cách mạng", "quan lại đổi mới", thậm chí nhiều tập thể trong bộ máy quyền lực, đã coi người dân Việt Nam như một thứ công cụ, một thứ nô lệ, và muốn đối xử với họ thế nào cũng được.

Báo chí, truyền thông, đặt dưới sự giám sát chặt về chính trị, tư tưởng, tài chính, của các ban ngành của đảng, chính quyền, chịu hạn chế tự do ngôn luận một cách trái pháp luật, trái hiến pháp, đã đang bị biến thành thứ vũ khí hữu hiệu trong việc làm ngu dân hóa và nô lệ hóa đó.

Thay vì là tiếng nói của dân, hệ thống này bị biến cải thành bộ máy tuyên truyền, đã đang là vũ khí hộ vệ cho hệ thống "đại công xưởng sản xuất nô lệ" tại Việt Nam.

"Vụ nổ trấn động "hoa cải" Đoàn Văn Vươn - nay đã trở thành một huyền thoại, chẳng kém gì ngọn lửa thấp lên tại Tunisia trong Mùa Xuân Ả-rập xứ người."

Hiện trạng nô lệ hóa dân chúng, hành xử lưu manh và côn đồ tập thể của một số viên chức chính quyền địa phương đang ở mức "báo động đỏ," như nhà thơ, nhạc sĩ Nguyễn Trọng Tạo gọi ở trên là "bạo lực đỏ".

Cần phải lưu ý rằng trong pháp luật Việt Nam hiện hành không có điều khoản nào cho phép "bạo lực đỏ".

Đại tướng Lê Đức Anh, Nguyên Chủ tịch nước, nhấn mạnh trên truyền thông trong nước rằng đang có hiện tượng rất xấu xảy ra ở nhiều địa phương, không chỉ ở Hải Phòng, một tình trạng

rất nghiêm trọng, cần được rút kinh nghiệm và xử lý nghiêm, trong đó theo ông "quân không được cưỡng chế dân;" và chính quyền, "điều gì có lợi cho dân thì làm, điều gì có hại cho dân thì phải tuyệt đối tránh," ông nhắc lời cố Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Thiết nghĩ, cần phải làm tất cả để cứu người dân Việt Nam thoát khỏi tình trạng bị nô lệ hóa, ngăn chặn thứ "bạo lực đỏ" đang tràn lan này.

Và trong đó một gánh nặng rất lớn đang đòi hỏi và chờ đợi ở không chỉ Quốc Hội để sửa đổi Hiến Pháp kỳ này, cũng như cuộc chính đốn đảng theo tinh thần Nghị quyết Trung ương 4, hay cuộc đối thoại rất hữu ích về vai trò trí thức và phản biện xã hội hiện nay, mà còn đặt ở không đâu khác ngoài chính sự thay đổi tư duy và hành động của người dân, từ vụ vụ nổ trần động "hoa cải" Đoàn Văn Vươn - nay đã trở thành một huyền thoại, chẳng kém gì ngọn lửa thấp lên tại Tunisia trong Mùa Xuân Ả-rập xứ người.